

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P5863

[Total No. of Pages : 4

[6142]-304

S.Y. B.Com.

244 : BUSINESS MANAGEMENT - II
(2019 CBCS Pattern) (Semester - IV)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Q. No. 1 is compulsory.
- 2) Attempt any 4 questions from Q.No.2 to Q. No. 6.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (any five) : [5]

- i) _____ needs are also called 'Egoistic needs.'
(Physiological, Social, Self-esteem)
- ii) Management by objective (MBO) technique is introduced by _____.
(Maslow, Herzberg, Peter Drucker)
- iii) _____ function of management helps in taking corrective measures in case of deviation from the planned course of action.
(Control, Motivation, Direction)
- iv) In India, Corporate Social Responsibility is compulsory for companies having a Net Profit of more than ₹ _____.
(5 Cr, 15 Lacs, 25 lacs)
- v) _____ is NOT a technique of control.
(Break Even analysis, Theory 'X', Budget)
- vi) In _____ style of leadership the leader gives complete freedom to the subordinates.
(Bureaucratic, Laissez Faire, Autocratic)

P.T.O.

B) State whether the following statements are True or False : [5]

- i) Intrinsic motivation is a type of motivation in which an individual is being motivated by internal desires.
- ii) Leadership is a static and destructive force in any organization.
- iii) Accountability means answerability.
- iv) Corporate social responsibility refers to the system of structures, rights, duties and obligations by which corporations are directed and controlled.
- v) Taking corrective action is the first step in the control process.

Q2) Explain the term 'Motivation' and its characteristics. [15]

Q3) What is 'Leadership'? Explain in brief the various styles of Leadership. [15]

Q4) What do you mean by 'Control'? Explain the need and importance of control. [15]

Q5) What is 'Disaster Management'? Explain the need and importance of disaster management. [15]

Q6) Write a short note (any three) [15]

- a) Corporate social responsibility
- b) Need for coordination
- c) Contribution of Dr. Babasaheb Ambedkar to Leadership
- d) 'Z' theory of Motivation

Total No. of Questions : 6]

P5863

[6142]-304

S.Y. B.Com.

244 : BUSINESS MANAGEMENT - II
(2019 CBCS Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 70

- सूचना :- 1) प्र. क्र. 1 अनिवार्य आहे.
2) प्र. क्र. 2 ते प्र. क्र. 6 यापैकी कोणत्याही 4 प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]

- i) गरजांना अहंकारी गरजा देखील म्हणतात.
(शारीरिक, सामाजिक, स्वाभिमान)
- ii) उद्दिष्टानुसार व्यवस्थापन (एम बी ओ) तंत्र यांनी सादर केले आहे.
(मास्लो, हर्झबर्ग, पीटर ड्रकर)
- iii) हे व्यवस्थापनाचे कार्य नियोजित कृतीतून विचलन झाल्यास सुधारणात्मक उपाययोजना करण्यास मदत करते.
(नियंत्रण, प्रेरणा, दिशा)
- iv) भारतात, पेक्षा जास्त निव्वळ नफा असलेल्या कंपन्यांसाठी व्यासाधिक सामाजिक जबाबदारी अनिवार्य आहे.
(5 कोटी, 15 लाख, 25 लाख)
- v) हे नियंत्रणाचे तंत्र नाही.
(ना नफा ना तोटा विश्लेषण, सिद्धांत 'क्ष', अंदाजपत्रक)
- vi) नेतृत्वाच्या शैलीमध्ये नेता कनिष्ठांना पूर्ण स्वातंत्र्य देतो.
(नोकरशाही, लैसेझ फेयर, निरंकुश)

ब) चूक की बरोबर ते सांगा.

[5]

- i) आंतरिक अभिप्रेरणे मध्ये एखादी व्यक्ती अंतर्गत इच्छांद्वारे प्रेरित होते.
- ii) नेतृत्व ही कोणत्याही संस्थेतील स्थिर आणि विध्वंसक शक्ती असते.
- iii) उत्तरदायित्व म्हणजे एखाद्या कोर्पास जबाबदार असणे.
- iv) संस्थेची सामाजिक जबाबदारी म्हणजे संरचना, अधिकार, कर्तव्ये आणि दायित्वांची प्रणाली ज्याद्वारे ती संस्था निर्देशित आणि नियंत्रित केले जातात.
- v) सुधारणात्मक कारवाई करणे ही नियंत्रण प्रक्रियेतील पहिली पायरी आहे.

प्र.2) अभिप्रेरणा म्हणजे काय? अभिप्रेरणेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

[15]

प्र.3) नेतृत्व म्हणजे काय? नेतृत्वाच्या विविध शैली थोडक्यात स्पष्ट करा.

[15]

प्र.4) नियंत्रण म्हणजे काय? नियंत्रणाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

[15]

प्र.5) आपत्ती व्यवस्थापन म्हणजे काय? आपत्ती व्यवस्थापनाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

[15]

प्र.6) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी
- ब) समन्वयाची गरज
- क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नेतृत्वातील योगदान
- ड) अभिप्रेरणेचा झेड सिद्धांत

